

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. An, & quomodo Deus sit author mo[n]strorum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Si effigiem bufonis in fronte sedentem circumferat? si strumã effundat vsque ad vmbilicum? Nam dentem aureum in ore enatũ, vt nostra ætate factum est, facilius quis tolerãrit. Philippus Macedo, Annibal Carthaginensis, Sertorius Hispanus, ac Zisca Bohemus vnoculos se fuisse, vehementer doluerunt, tamen non à natura, vt Arimaspi, sed ab euentu tales essent. Ita & alij dolent, qui sibi à natura nouerca cum causã deformitatis, causã quoque doloris datam fuisse arbitrantur, & querelarum.

His in remedium sciendum est, etsi monstrum, quia teste Aristotele, *dis simile quiddam est, & obliquum ac la sum*, sit vitium naturæ, ob aliquod impedimentũ, à sine suo, deficientis; atque adeo licet causã impedita per se nõ tendat in monstrũ, tamen ratione Dei, qui rerum omnium euentus & prouidentia sua præuenit, & sapientia disponit, nulla monstra fortuitò aut casu euenire. Tametsi igitur, cum illa generantur, causã impedita & particularis dicatur à suo scopo deflectere, (cupit enim bos vitulum, non autem agnum generare) illiq; effectus fortuitus esse; tamen Deus suo non frustratur, qui & in monstris est gloriosus. Sicut enim Indi ex ipsis etiam inter se se colligatis cucurbitis ratem conficiunt, qua flumina trajiciunt: ita & Deus è vilissimis rebus effectus producit pretiosos. Hinc cum causã tam impedita, quàm impediẽte simul concurrẽs absolutè efficaciterque vult generari monstrum. Neque enim omnium particularium causãrum fines absolutè, sed conditionatè duntaxat destinat; si scilicet non aliunde impediãntur. Nam si impediãntur, ad earum se confluxum, naturas, modumque accommodat; & vnã cum circumstantijs, immò cum rebus circumstantibus operatur. Hinc sicut ex tauro & vacca taurus; ita ex tauro & Pasiphaë Minotaurus prodit, prima causã concursum suum æquè ad vnum, atque ad alterum effectum non denegante, vt vniuersalis prouidentia ordinem seruet, qui non solũm exigit, vt Deus vim det causã impedita, sed etiam vt virtutem agendi causã impediẽti non subducat, atque adeo, vt, sinat fieri, non quod ab vna sola, sed quod ab vtraque simul potest fieri; vel certè, quod fieri potest

Kranzius
Vand. lib. 12.
cap. 33.

II.
Aristot. 4. de
Generat.
animal. c. 3.

Ioan. Ludow.
Gottfrid. in
hist. Antipod.
part. 1. pag. 14.

S. Augustin.
l. 83. q. 9. q. 24.
S. Thom. 3.
cont. gent. c.
9. & l. p. q.
103. art. 7. &
q. 12. art. 4.
Boët. lib. 4. de
consolat.
prof. 6.

S. Aug. lib. 16
ciuit. c. 8.

Sap. 6. 8.

Iob. 10. 18.

Plin. lib. 35.
cap. 12.

Sapient. 15. 7.

Rom. 9. 20.

à causa prævalente, vt, post D. Augustinum, D. Thomas per-
spicue declarauit. Eleganti rem similitudine explicat Boëtius.
Nam quemadmodum lineæ à centro ductæ omnes circumfe-
rentiæ ambitu continentur, neque vlla exorbitat, quacumque
parte tendatur; (si enim in hoc peripheriæ punctum non in-
cidit, in aliud necessariò incurrit) ita in hoc vniuerso, si quid-
piam à præscripto sibi ordine particulari discedit, in alium
ordinem redit vniuersalem. Itaque etsi non intendat monstrum
natura particularis, intendit tamen natura vniuersalis, inten-
dit ipse Deus, qui causam impeditam & impediendam, non si-
ne sapienti consilio, finit concurrere. *Quisquis vspiam nasci-
tur homo, id est, animal rationale mortale, inquit D. Augustinus,
quamlibet nostris inusitatam sensibus gerat corporis formam, seu co-
lorem, siue motum, siue sonum. siue quamlibet vim, qualibet parti,
qualibet qualitate natura, ex illo protoplasto vno originem ducere
nullus fidelium dubitauerit. Monstrum ergo si ipse fecit, bene
fecit, quia omnia bene fecit. Summus quippe est artifex, qui
etiam in ipsis naturæ erroribus non potest errare: &, quæ de-
formia sunt, nouit conuertere in pulchritudinem vniuersali-
ne iniuria cuiuslibet. Non enim subtrahet personam cuiusquam
Deus, nec verebitur magnitudinem cuiusquam: quoniam pusillum
& magnum ipse fecit, & equaliter illi cura est de omnibus.*

III.

Atque hoc solum sufficit, ne monstrosè nati, vel lamen-
tando, vel queritando, cum Iob, dicant: *Quare de vulua eduxi-
sti me? qui utinam consumtus essem, ne oculus me videret. Fuissem,
quasi non essem, de vtero translatus ad tumulum.* Nam quicum-
que nouit Deum esse suum Plaster, non potest eum erroris ac-
cusare, infinite sapientem. Olim *plasta laudatissimi fuere Da-
mophilus & Georgasus, quorum opera nemo audebat carpere;*
& summi artificis opus aliquis Momus audebit reprehendere?
*Figulus mollem terram premens, laboriosè fingit ad vsus nostras
vnumquodq; vas, & de eodem luto fingit, quæ munda sunt in vsus
vasa, & similiter, quæ his sunt contraria: horum autem vaso-
rum quis sit vsus, iudex est figulus.* Ad quem locum alludens ait
Apostolus: *O homo tu quis es, qui respondeas Deo? Numquid di-
cit figmentum ei, qui se finxit: Quid me fecisti sic? An non habet
pot.*

Illud è

PPPO